

Tiesitkö: rikoo on viimeisenä päivänä riskillä ruma! (Matt. 25:31-46)

Saarna tuomiosunnuntaina 26.11.17 Luhalahden kirkossa

Tänä Suomen juhlavuotena on nostettu esiin erilaisia asioita historiasta. Radiossa on esimerkiksi käyty läpi suomalaista kirjallisuutta siten, että joka vuodelta on esitelty yksi tärkeä kirja. Samalla monet ovat palanneet näihin kirjoihin ja lukeneet uudelleen niin sanottuja klassikkoja. Kun lukee kirjaa, jonka entuudestaan tuntee eli tietää miten kirja loppuu, nautitaan erityisesti kielestä, vaikka huumorista tai henkilöhahmoista ja miten juonta kuljetetaan. Entä onko sinulle koskaan käynyt niin, että olisit lukenut kirjaa ja se on imaissut sinut mukaan. Siinä lukiessa alkaa miettiä miten tässä oikein tulee käymään? Miten kirjan päähenkilölle tapahtuu lopussa? Onko loppu onnellinen, surullinen vai avoin? Sen vain tietää, että jos kirjan loppuun kurkistaa vaikka ihan vähän, lukukokemus saattaa mennä pilalle.

Tänään on viimeinen sunnuntai ennen ensimmäistä adventtia. Sunnuntaita on kutsuttu tuomiosunnuntaiksi ja Kristuksen kuninkuuden sunnuntaiksi. Nuo nimitykset kuvaavat molemmat tätä pyhäpäivää eri näkökulmista. Viikon päästä on siis ensimmäinen adventti ja samalla alkaa uusi kirkkovuosi. Ensin odotetaan Jeesuksen syntymää, sitten hän syntyy ja seuraamme hänen elämänsä alkutaivalta. Sitten siirrytäänkin seuraamaan alkutalven pyhäpäivinä Jeesuksen opetusta ja sairaiden parantamista. Se päättyy hiljaiseen viikkoon ja pääsiäiseen. Sen jälkeen aletaan seurata opetuslapsia ja odotetaan helluntaita, jonka jälkeen kesän aikana mietitään mitä on kristittynä eläminen. Syksyn tullen ajatukset siirtyvät vähitellen taivaaseen. Vietetään mikkelinpäivää ja pyhäinpäivää. Viime sunnuntai oli valvomisen sunnuntai ja nyt siis tuomiosunnuntai. Vuoden aikana kuljetaan alusta loppuun; Jeesuksen elämäntaival alusta loppuun ja kristityn vaellus alusta loppuun.

Tuomiosunnuntain aihe on viimeinen tuomio. Aihe, joka herättää paljon kysymyksiä, aihe, joka saattaa tuntua pelottavalta tai ahdistavalta. Viimeisellä tuomiolla on helppo pelotella. Epävarmat ja arat ihmiset on helppo saada ahdistumaan. Suhtaudun epäilevästi siihen onko pelottelu paras tapa viedä evankeliumia eteenpäin, tuottaako se hyvää hedelmää? Tuomiopäivään tuntuu pätevän sama asia kuin kirjaan. Kuten totesin, jos mennään suoraan kirjan loppuun ja unohdetaan muu kirja, ei tehdä sille oikeutta. Loppua ei voida ymmärtää ilman koko kirjan lukemista. Tuomiopäivä jää pelkästään pelottavaksi, jos siitä puhutaan irrallaan meidän elämästämme. Siitä miten meidät on kastettu Kristuksen seuraajiksi ja sitä olemme. Tuomiopäivä tuntuu pelkästään pelottavalta, jos se on irrallaan Jeesuksen elämästä, kuolemasta ja ylösnousemuksesta, sillä Kristus on paljon muutakin kuin tuomari viimeisenä päivänä.

Kuopiolainen pastori Raili Pursiainen on aikoinaan viitannut saarnassaan hieman erilaiseen tuomiopäivän kuvaukseen. Hän lainasi Mikko Alatalon tunnettua laulua Rikoo on riskillä ruma. Tämä tietenkin kuulostaa hyvin erikoiselta, mutta ei saa tuomita ennen kuin on kuullut mistä on kyse. Kyseisen laulun viimeisestä säkeistöstä:

'Jos sais kerraston reissullansa meinaan, että pysymään puhtaana elämän vapaapaineissa. Olen kerrastoa monta nähnyt ja aika surkeassa kunnossa. Saa päällysvaatteet rahalla, mut kerrasto on jokaisen omassatunnossa. Viimeisenä päivänä shaketit ja haalarit portilla riisutaan. Siinä sitä sitten seistään, kun kaikilta kerrastot katsotaan. Mahtaa se olla kauhia näky, sillä rikoo on riskillä ruma.'

Siinä on sanottu olennainen. Viimeisellä tuomiolla olemme sellaisena kuin olemme: Ilman mainetta ja kunniaa; ilman pintakiiltoa, ilman kulisseeja. Silloin ei auta suhteet, eivät hyvät käytöstavat, eivätkä hyvät

puheet. Laulun ajatus, että katsotaan kaikilta kerrastot kuvaa mustan huumorin avulla sen, että näkyviin tulee kaikki mikä on ollut piilossa. Seisomme viimeisenä päivänä paljaina Jumalan edessä, juuri sellaisina kuin olemme. Sitähän me pelkäämme. Pelkäämme, että tekomme, sanamme ajatuksemme tulevat näkyviin. Emme näytä hyviltä, emme anna lainkaan hyvää vaikutelmaa. Sitä me pelkäämme.

Perjantaina minä esitin Martti Lutheria Omalla tuvalla. Tuo yhden miehen näytelmä kesti noin 50 minuuttia kahden virren kera ja siinä käytiin läpi Lutherin elämää. Näytelmän myötä tulee näkyväksi miten Lutherista tuli Luther. Häntä esittäessä, hänen kerrastoonsa asettuneena sai kokea ahdistusta, sillä vuosien ajan Luther koki olevansa Jumalalle kelpaamaton. Hän kantoi omantunnon taakka. Hän oli välillä ahdistunut, välillä masentunut. Hänelle oli opetettu koulussa, että ihminen pystyy tekemään mitä haluaa, ja hän yritti, mutta ei onnistunut. Hän koki olevansa viallinen ihminen. Myöhemmin hän kuuli opetusta ennaltamääräämisopista, jonka mukaan Jumala on ennalta määrännyt kuka pääsee taivaaseen ja kuka joutuu helvettiin. Luther alkoi tuntea helvetin lämmön. Mitä muutakaan hän saattoi ajatella, kun hän ei pystynyt täyttämään Jumalan tahtoa eikä saanut vapautusta sielulleen.

Taisi olla syksyllä 1512, kun Luther valmisteli työhuoneessaan luentoa ja hänen silmiinsä osui Roomalaiskirjeen kohta: ensimmäisen luvun jakeesta 17. Tuo lause kuului: Uskosta vanhurskas saa elää. Tuo lause antoi Lutherille takaisin elämän ja se vapautti hänet pelosta – kuoleman ja helvetin pelosta. Uskosta vanhurskas elää – se tarkoittaa, että ihminen on uskonsa vuoksi kelpaava Jumalalle. Ei siis tekojensa tai elämänsä perusteella, vaan uskonsa. Se tarkoittaa, että ihminen on Jumalan edessä kelvollinen yksin uskosta, yksin armosta, yksin Kristuksen tähden.

Entä mitä tämä tarkoittaa niin sanotussa rikoo-teologiassa, jossa kuvataan ihminen kerrastossa viimeisellä tuomiolla. Omissa likaisissa ja risaisissa kerrastoissa olemme – sille emme voi mitään, mutta Kristus itse pukee meidät ehjiin ja puhtaisiin vaatteisiin. Kerraston kunnolla ei siis ole merkitystä ja kiitollisia saamme olla siitä, että tuomarina on Kristus. Hän on kulkenut meidän kanssamme kristityn vaellusta. Hän on meidän valomme pimeydessä. Hän on meidän lohduttajamme surussa ja rohkaisijana peloissa. Kun hän on matkassa mukana elämämme kertomuksessa, miten rohkaisevaa on se, että hän on myös mukana viimeisissä hetkissä. Kun täältä lähdemme, kun mietimme mitä on kuoleman rajan tuolla puolen.

Rukoilemme:

Pyhä Jumala. Tänään, tuomiosunnuntaina, ajattelemmesinun pyhyttäsi. Sinussa ei ole mitään pimeyttä, syntiä eikä vääryyttä. Sinä näet, millaisia me olemme. Kiitos, että annat meille anteeksi. Kiitos, että Jeesus kantoi ristillä syntimme ja kärsi tuomiomme. Auta meitä koko elämämme ajan turvautumaan häneen. Johdata meidät tämän elämän jälkeen Jeesuksen luokse taivaaseen. Amen.